

מדינת ישראל

בית הדין הרבני האזורי באר שבע

תיק מס' 155387/1-1
תאריך: י"ח באייר התש"ע
(02/05/2010)
צד א':
ת.ז.:
צד ב':
ת.ז.:
הנדון: גירושין, החזקת ילדים/הסדרי ראייה, חלוקת רכוש - כריכה

ב"ה
בפני כבוד הדיינים:
הרב אליעזר איגרא - אב"ד
הרב אהרון דרשביץ - דיין
הרב משה בצרי - דיין

החלטה

זוהי החלטה משלימה בענין סמכות של בית הדין הרבני לדון בתביעת הגירושין של הבעל, בה כרך את עניני מזונות הקטין, משמורת הקטין, חינוכו הסדרי הראיה ועניני הרכוש, לרבות כל זכויות וחובות הצדדים.

בני הזוג, יהודים אזרחי ישראל ותושביה, נישאו זה לזה בנישואין אזרחיים בקפריסין ביום 26.3.99. מנישואין אלה נולד בנם הקטין, והוא כיום כבן 7 שנים. הבעל הינו עורך דין במקצועו והאשה הינה רופאת ילדים.

עד לחודש יוני 2007 התגוררו הצדדים בדירתם המשותפת בבאר-שבע. במועד זה יצאו בני הזוג וילדם לשיקאגו, אילינוי, בארצות-הברית. לטענת הבעל, היה זה לצורך השתלמות מקצועית של האשה בתחום רפואת כליות של ילדים, תוכנית השתלמות שאורכת כ-3 שנים.

חיי הנישואין של הצדדים עלו על שרטון. לטענת הבעל, המשבר נוצר זה עקב קשר רומנטי שניהלה האשה עם גבר זר. הבעל עזב את בית המגורים בשיקאגו ביום 6.12.09 ולטענתו היה זה בעצה אחת עם האשה, אשר ביקשה ממנו פרק זמן שבו היא מבקשת לחשוב על המשך החיים יחד ולהירגע בטרם יוכלו בני הזוג ללכת לטיפול זוגי שיאפשר המשך החיים המשותפים. בתאריך הנקוב לעיל טס הבעל לישראל על מנת לטפל, בתקופת פסק הזמן האמור, בעניני הדירה המשותפת בישראל, בחוזה השכירות עם שוכרי הדירה שעמד להסתיים ועל מנת להשתתף בטקס אזכרה שנערך לאביו מדי שנה באותה תקופה. ביום 9.12.09 הודיעה האשה לבעל בשיחה טלפונית, כי אינה רוצה שיחזור לביתם המשותף, וביום 12.12.09 היא הודיעה לו על רצונה להתגרש – כל אלו לדברי הבעל. עוד יש לציין כי הבעל הינו עורך דין ישראלי שעבד

מדינת ישראל

בפרקליטות מחוזית של משרד המשפטים עד ליציאת בני הזוג לצורך השתלמות האשה בחו"ל. בשל כך ולמען הנתבעת נאלץ הבעל – כך לדבריו – להתפטר מעבודתו ולעכב את ההתפתחות האישית והמקצועית שלו.

לאחר פירוט פרשת המשבר בכתב התביעה, מבקש הבעל מבית הדין לזמן את הנתבעת לדין דחוף ולחייבה בגירושין; לקבוע כי האשה אינה זכאית למזונותיה לאור הכנסותיה ולאור התנהגותה; לדון במשמורת הקטין, החזקתו, הסדרי ראייה וחינוכו וליתן המשמורת בידי התובע; לקבוע ולהורות על מתן תסקיר פקידת סעד במידת הצורך; לפסוק מזונות (לרבות מדור) לקטין ואשר יחולו על הנתבעת; לדון בכל עניין הנוגע לרכוש וזכויות הצדדים כמפורט לעיל, לרבות חובות הצדדים וכל הנובע מכך.

בהודעה שנשלחה לבית הדין ביום 18.1.10 ע"י ב"כ האשה, נמסר כי האשה הגישה תביעה להתרת נישואין וכל הכרוך בכך (רכוש, משמורת ומזונות) במקום מגוריה בארה"ב בבית המשפט לענייני משפחה במחוז קוק, אילינוי, והעתק התביעה נמסר לבעל (מאוחר יותר התברר לבית הדין כי התביעה שם הוגשה ביום 29.12.09, דהיינו לאחר הגשת תביעת הבעל בישראל). עוד טענה ב"כ האשה כי לאשה נודע מהודעת מייל שנשלחה אליה, כי ביום 19.1.10 אמור להתקיים דיון בבית הדין הרבני בתביעה שהגיש הבעל, ואשר כלל לא הובאה לידיעתה וכלל לא נמסרה לה מעולם. לטענת ב"כ האשה, ברור מנסיבות הענין ומהעובדה שמרכז חייהם של הצדדים ביחד עד לאחרונה היה בשיקגו, אילינוי, כי הגשת התביעה בישראל הינה בחוסר סמכות עניינית ובחוסר תום לב ובחוסר נקיין כפיים, וכל מטרתה הפעלת לחצים על האשה שעובדת ועוסקת בתחום הרפואה ומתגוררת בארה"ב. זאת, כדי לנסות ולפגוע בה ובקרירה שפיתחה שם. בתמיכה בטענת חוסר תום הלב של הבעל מציינת ב"כ האשה כי הבעל משך לאחרונה סך של כ-50,000 ש"ח מתוך חשבון הבנק המשותף של הצדדים בישראל. לאור אלו ביקשה ב"כ האשה שבית הדין יורה על דחיית התביעה שבפני בית הדין או על מחיקתה, מחמת חוסר סמכות עניינית.

במענה להודעת האשה כאמור לעיל, נטען מטעם הבעל בתגובה שהוגשה ביום 1.3.10 כי נסיעתם של הצדדים לארה"ב ביוני 2007 הייתה למטרה מוגדרת מראש, שהיא התמתות של האשה ברפואת כליות של ילדים, ולתקופה שנקבעה מראש למשך שלוש שנים כאשר בסיומה היו אמורים הצדדים לשוב ארצה. לא היתה להם כל כוונה להגר, הם שהו בארה"ב עם ויזה של סטודנט (של האשה) ולמעשה כל רכושם לרבות הדירה הריהוט והציוד האישי נותרו בארץ. לצדדים אף חשבון בנק משותף פעיל בארץ. כל משפחתם המורחבת של הצדדים וחבריהם מתגוררים בישראל, ולאור כל אלו מרכז החיים של הצדדים והקטין היה ונותר בישראל. כאשר

מדינת ישראל

לסמכות בית הדין הרבני, הבעל מפנה לסעיפים 1 ו-3 לחוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), תשי"ג-1953 וכן לפסקי הדין בבג"צ 2232/03 פלוני נ. בית הדין הרבני האזורי ת"א (אתרים משפטיים) ותיק מס' 1-21-9361 פלוני נ. פלונית שניתן בבית הדין האזורי בתל-אביב (אתרים משפטיים).

דין

סעיף 1 לחוק שיפוט בתי דין רבניים קובע:

"שיפוט בעניני נישואין וגירושין

1. עניני נישואין וגירושין של יהודים בישראל אזרחי המדינה או תושביה יהיו בשיפוטם היחודי של בתי דין רבניים."

על פי פסיקת ביהמ"ש העליון די בכך כי הצדדים הינם אזרחי ישראל ובנוסף לכך מתקיימת זיקה נוספת של הצדדים לישראל, שהיא פחותה מזיקה של תושבות, על מנת שחוק שיפוט בתי דין רבניים יחול על הצדדים (בג"צ 1480/01 תג"ג, נ' חג"ג, פ"ד נה(5) 214). "כל עוד הנתבע הוא יהודי אזרחי ישראל, אין זיקתו לארץ חייבת להגיע כדי תושבות, שהרי נאמר בסעיף 1 הנ"ל 'אזרחי המדינה או תושביה'" (השופטת ביניש (כתוארה אז) בבג"ץ 8754/00 רון נ' בית-הדין הרבני הגדול (להלן – בג"ץ רון) פ"ד נו(2) 625, 642).

אין חולק כי הצדדים הינם אזרחי ישראל. אין גם חולק כי לצדדים זיקה הדוקה לישראל. לצדדים רכוש בישראל הכולל דירה וחשבון בנק, יש להם בני משפחה וחברים המתגוררים בישראל ותקופת השנתיים ומחצה של חיים במשותף מחוץ לישראל, קטנה לאין ערוך מתקופת חייהם הארוכה מאד בישראל, ולפיכך אין בה כדי ללמד על ניתוק הזיקה מישראל. לאור אלו אין ספק שבית הדין הרבני מוסמך לדון ולהפעיל את חוק שיפוט בתי דין רבניים לגבי בני הזוג שעניינם הובא בפנינו.

לכאורה, ניתן גם ללמוד ולהסיק מן החומר שנפרש בפנינו, שהצדדים הינם אף תושבי ישראל. אלא שלא ראינו צורך לקבוע מסמרות בדבר, הואיל ודי בכך שהצדדים אזרחי ישראל וקיימת להם זיקה מספקת לישראל על מנת לחסות בצל סמכותו של בית הדין הרבני.

על פי סעיף 3 לחוק שיפוט בתי דין רבניים, מוסמך בית הדין לדון ולפסוק בכל ענין הכרוך בתביעת הגירושין, וזאת כדי שבית הדין יוכל לדון ולהכריע באופן יעיל ומהיר בכל השאלות הטעונות הכרעה עם סיום פרק החיים המשותפים של הצדדים כבני זוג. וזו לשונו של סעיף 3 לחוק שיפוט בתי דין רבניים:

מדינת ישראל

”שיפוט אגב גירושין

3. הוגשה לבית דין רבני תביעת גירושין בין יהודים, אם על ידי האשה ואם על ידי האיש, היא לבית דין רבני שיפוט יתודי בכל ענין הכרוך בתביעת הגירושין, לרבות מזונות לאשה ולילדי הזוג.”

דוגמה יפה לרצינות הטמון בצורך לחסל באופן יעיל בערכאה אחת את כל העניינים הכרוכים בגירושין נוכל למצוא בבקשה להתרת נישואין שהגישה האשה, הנתבעת שבפנינו, לבית המשפט לענייני משפחה במחוז קוק, אילינוי, ואשר תרגום מאושר שלה הוגש לבית הדין ע”י ב”כ האשה. בכתב תביעה זה מבקשת האשה לתת פסק דין להתרת נישואין; להעניק לאשה את המשמורת הבלעדית על הילד הקטין במידה והצדדים לא יוכלו להגיע יחדיו לידי הסכם הורות ראוי; להעניק לאשה מזונות לילד; לתת צו המונע מן הבעל לתבוע מזונות מן האשה, בעבר בהווה ובעתיד; להעניק לאשה את הרכוש שלא נחשב רכוש משותף של הצדדים; להעניק לאשה חלק הוגן וצודק ברכוש המשותף ולתת פתרון הוגן וצודק לכל הנושאים האחרים הנובעים מהנישואין; להעניק לאשה תשלום בגין שכ”ט עו”ד שלה והוצאות הקשורות לתביעה שהוגשה; וכן לתת כל תרופה נוספת או אחרת כפי שביית המשפט ימצא לנכון. הכותרת לכל תביעות אלו הינה קצרה ותמציתית: ”בקשה להתרת נישואין”. אכן נראה כי גם האשה סבורה שההגיון מחייב כי בעת הגירושין יוסדרו כל העניינים הכרוכים בכך בערכאה אחת.

על פי המצב המשפטי הקיים בישראל, קיימת סמכות מקבילה לבתי הדין הרבניים ולבתי המשפט לענייני משפחה לרון בנושאים שונים הכרוכים בגירושין. זאת בשונה מענין הגירושין, אשר לגבי בני זוג ששניהם יהודים, מסור כל כולו לבית הדין הרבני (סעיף 1 לחוק שיפוט בתי דין רבניים; סעיפים 1, 3 ו-25(ב) לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ”ה-1995). סמכותו היחודית של בית הדין הרבני, כאמור בסעיף 3 לחוק שיפוט בתי דין רבניים שצוטט לעיל, לרון בתביעות הכרוכות בגירושין, מותנית בכך שתביעות אלה הוגשו לבית הדין הרבני בטרם הוגשו תביעות מקבילות לבית המשפט לענייני משפחה (בג”צ 5507/95 אמיר נ’ בית הדין הרבני האזורי בחיפה ואח’, פ”ד נ(3) 321, 329). משהוקנתה סמכות לאחת הערכאות בעניינים הנתונים לסמכות המקבילה, נשללת הסמכות של חברתה והסמכות המקבילה הופכת להיות סמכות יחודית. הדבר מעוגן בעקרון הכיבוד ההדדי בין ערכאות השיפוט, ושורשיו נעוצים בפסיקת בית המשפט העליון (בג”ץ 170/56 רחמני נ’ רחמני, פ”ד יא 247, 250 (1957)) וכן בסעיף 25(ב) לחוק בית משפט למשפחה. התביעות המוגשות לבית הדין חייבות להיכרך כדין ובכנות בתביעת גירושין כנה, שאם לא כן עלולה להישלל סמכותו של בית הדין הרבני אף

מדינת ישראל

שהתביעות שהוגשו בפניו קדמו לאלו שהוגשו לבית המשפט (בג"צ 8497/00 פייג-פלמן נ' פלמן, פ"ד נז(2) 118, 132).

דברים אלו אמורים ביחס לחלוקת הסמכות הפנימית בין הערכאות השיפוטיות המוסמכות לדון בעניני משפחה בתוך ישראל. שונים פני הדברים כאשר מתעוררת שאלת סמכות בינלאומית. בדרך כלל, אין די בכך כי בית משפט במדינה אחרת שמתחזק למדינת הפורום הינו בעל סמכות ודן בתביעה על מנת לשלול את הסמכות של בית המשפט במדינה האחרת לדון בתביעה מקבילה שהוגשה בפניו. אך הפעלת הסמכות תלויה בעקרון הכיבוד ההדדי של הערכאות ובכללים משפטיים שפותחו במשפט הבינלאומי הפרטי ואשר מטרתם לצמצם את אפשרויות החיכוך העוללות לנבוע מדיון באותו ענין בערכאות מקבילות. שני הכללים היסודיים בענין זה הם "ענין תלוי ועומד" ו"פורום בלתי נאות".

מקובלת בישראל התפיסה המשפטית לפיה בית הדין הרבני לא ידון בענינים הכרוכים בגירושין – להבדיל מן הגירושין עצמם – אם הצד שכנגד הקדים והגיש תביעות אלו בבית משפט מוסמך מתוך לישראל, אלא אם כן מדובר בפורום בלתי נאות או במקרה שהתביעה הוגשה לפורום הזר בתוסר תום לב תוך עשיית שימוש לרעה בהליכי משפט:

"שאלת הפורום הנאות תוכרע, אם כן, בהתחשב במכלול הנסיבות, לרבות מירב הזיקות, שהן העובדות המעידות על הקשר של בעלי הדין ושל הענין נושא התובענה לכל אחד מן הפורומים האפשריים (ע"א 9725/04 אשכורן חברה לסוכנויות ומסחר בע"מ נ' CAE Electroics Ltd ("נבו" - ניתן ביום 4.9.07), כשנקודת המוצא היא שהענין צריך להתברר בבית המשפט או בבית הדין המוסמך בישראל שאליו הוגשה התובענה".

(תיק 6982-24-1 (בית הדין הרבני חיפה) פלוני נ' פלונית (אתרים משפטיים (2008)).

עם זאת ראוי לציין כי עקב הגלובליזציה של המערכת הבינלאומית, חל פיתוח מסויים בדוקטרינת "הפורום הלא נאות", ועל כן היא תיושם רק כאשר בית המשפט משתכנע כי המאזן נוטה בבירור ובמוכהק אל עבר הפורום הזר. נטל השכנוע הוא על הנתבע המבקש כי הסכסוך יתברר בבית משפט זר (רע"א 2705/97 הגבס א' סיני (1989) בע"מ נ' The Lockformer Company פ"ד נב(1) 109, 114).

לעומת זאת כאשר מדובר בתביעת גירושין בין יהודים אין תחולה לכלל האמור. הפסקה חוקית של חיי נישואין בין יהודים, גם כאשר הנישואין היו אזרחיים בלבד, טעונה בדיקה האם יש צורך בגט פיטורין כדת משה וישראל, ולו מספק ולו לחומרא. מאחר והשאלה היא שאלה משפטית דתית הנחתכת על פי ההלכה בלבד וע"י דייניה המוסמכים, לבית הדין הרבני מסורה

מדינת ישראל

הסמכות היחודית לדון בכך, למרות שיתכן כי על פי כללי המשפט הבינלאומי הפרטי הפנימי של מדינה זרה קיימת סמכות מקבילה לבית המשפט שם.

יש להוסיף כי על פי דיני מדינת ישראל סמכות השיפוט של בית הדין הרבני נקנית בעת הגשת התביעה ולא בעת המצאתה לנתבע; אלא שברור הדבר כי חוסר המצאה במועד סביר, עלול להתפרש כחוסר כנות בהגשת התביעה אשר עלול לפגוע בסמכות של בית הדין. זאת ועוד: לעתים חובת המצאת התביעה עשויה להתקיים ע"י הבאת עובדת התביעה לידיעת הנתבע ולא דווקא ע"י המצאה פיזית לידי.

במקרה דנן אין חולק כי התביעות שהוגשו בבית הדין הרבני קדמו לתביעה שהוגשה ע"י האשה בארה"ב. ולפיכך ניתן לקבוע כי ההגשה המאוחרת של התביעה בארה"ב אין בה כדי לשלול ואף לא להצר את גבולות סמכותו של בית הדין הרבני בישראל. אין בפנינו כל נימוק מספיק ומבוסס על מנת לקבוע כי הבעל פעל בחוסר תום לב בכך שעשה שימוש בזכותו החוקית והגיש את תביעותיו לבית הדין הרבני. אין למצוא פסול בבעל אשר בעת משבר בחיי הנישואין מקבל הודעה חד צדדית מאשתו על החלטתה הסופית בדבר ניתוק היחסים שביניהם - הודעה שהתקבלה בעת שהות הבעל בישראל - פונה הוא לבית הדין הרבני שהוא פורום טבעי לבני זוג יהודים ישראלים ומבקש שבית הדין יסדיר את הגירושין ואת כל הכרוך בכך. הטענה כי הבעל משך באופן חד צדד סכום של 50,000 ₪ מתוך חשבון הבנק של הצדדים, סכום אשר בנסיבות אינו גבוה במיוחד, מצדיק את בירורה בעת הדיון בחלוקת הרכוש, אך אין בה מאומה כדי לבסס חוסר כנות. מצב בו חלק-הארי של רכוש הצדדים מצוי כפי הנראה בישראל, מצדיק אף הוא כשלעצמו כי בית הדין הרבני יפעיל את סמכותו החוקית וכריע במחלוקת הרכושית שבין הצדדים, מאחר והפורום בישראל הינו הפורום הטבעי להכריע בעניני רכוש המצוי בישראל ובמיוחד בנכסי דלא נידי.

קושי מסוים קיים ביחס להפעלת סמכות בית הדין הרבני בכל הקשור למשמורת הקטין והסדרי הוראה. הרי אין חולק כי זה למעלה משנתיים וחצי שהקטין התגורר עם הוריו בארה"ב. הפורום הטבעי לדון בכל הקשור לנושאים אלה הוא הפורום שבו מתגורר הקטין (בג"ץ רון הנ"ל). על מנת לדון בשאלת טובתו של הקטין יש צורך בעריכת תסקיר סוציאלי וקבלת ראיות, וברור הדבר שקל יותר לקבלם ולדון בהם בפורום של המדינה אשר בה חי הקטין עד לאחרונה. אין בדברים אלו כדי לשלול את סמכות בית הדין הרבני, אך יש בהם כדי להצביע על קשיים בהפעלת סמכותו (ראו והשוו: בג"ץ 1073/05 פלונית נ' בית הדין הרבני הגדול; אתרים משפטיים). הבעל מסר לבית הדין כי פנה לרשות המוסמכת בישראל על מנת שתפעל על פי סמכותה לפי חוק אמנת האג (החזרת ילדים תטופים), התשנ"א-1991. אין בידינו מידע באשר

מדינת ישראל

למצב ההליכים לפי חוק זה ומכל מקום הקשיים שצויינו מצדיקים כי נמתין לגבי שאלות אלו עד לקבלת הודעות עדכון ע"י צד המעוניין בדבר.

באשר לעניינים האחרים התלויים ועומדים בפנינו, לא הרימה האשה את הנטל להוכיח כי בית הדין הרבני משולל סמכות לדון בהם או כי ישנו צידוק של ממש שלא להפעיל את סמכות השיפוט החוקית שניתנה בידינו. "קיום סמכות שיפוט להכריע בהליך משמעו חובה להכריע, להבדיל מאופציה או רשות להכריע. הסמכות השיפוטית, והחובה להפעילה, עם הגשת הליך, צועדות יד ביד, באין מפריד" (כג"ץ 5376/08 שלום סמיה נ' בית הדין הרבני בתל אביב ואח'; אתרים משפטיים).

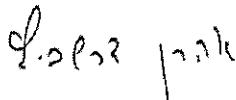
מן הנימוקים שפורטו לעיל החלטנו ביום כ"ט ניסן תש"ע 13/4/2010 כי בית הדין מוסמך לדון בכל התביעות שהוגשו בפניו.

מזכירות בית הדין תקבע מועד מוקדם לדיון ותזמין את הצדדים, בהתאם לאמור בהחלטה מן המועד הנ"ל.

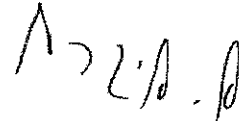
ניתן ביום י"ח באייר התש"ע
(02/05/2010)

הרב משה בצרי - דיין

הרב אהרון דרשבץ - דיין

הרב אליעזר איגרא - אב"ד

העתק מתאים למקור

הרב יצחק דהאן
המזכיר הראשי

נחתם דיגיטלית ע"י הרב משה בצרי בתאריך 03/05/2010 09:34

מדינת ישראל

בית הדין הרבני הגדול ירושלים

תאריך: ח' בתשרי התשע"א
(16/09/2010)
צד א':
ת.ז.:
צד ב':
ת.ז.:
הנדון: שונות-הסבה

ב"ה
בפני כבוד הדיינים:
הרב אברהם שרמן - אב"ד
הרב ציון אלגרבל - דיין
הרב מגימין בארץ - דיין

החלטה

לאחר שמיעת הערעור ותגובת המשיב מחליטים לדחות את הערעור.

בייכ המערערת לא הצליח לערער את הדפוס המשפטי, עליו השתית בית הדין האזורי את החלטתו. הוא יצא מתוך תחושה מוטעית שאם בני חזוג שוחים בחו"ל הם איבדו את חזכות לתבוע תביעת גירושין בארץ. לא כך חם הדברים.

שני בני חזוג הם אזרחים ישראלים ובתור שכאלה מחוק מאפשר להם לפתוח תיק בארץ וגם לכוון. חדברים מפורשים בחוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין) התשי"ג-1953 סעיף 1 ובהמשך בסעיף ג' נאמר שאם הגושה תביעת גירושין ע"י האיש או האשה ייהא לבי"ד רבני שיפוט יחודי בכל עניין הכרוך בתביעת הגירושין.

יש תוספת מאוחרת לחוק הני"ל המרחיבה את הסמכות לדון גם בתביעת גירושין של יהודים שאינם אזרחי ישראל וזאת כדי להציל את האשה מעגונות, ולמנוע מצב שחאשה תחיה תלויה בתסדי בעל, ובתוספת הזאת נאמרה חסתיגות שמדובר רק בנישואים דתיים וגם אין זכות כריכה כי כאמור כל מטרתה של התוספת היתה כדי להציל את האשה מעגונות. אבל התוספת הזאת לא באה לגרוע מהסמכויות של ביה"ד לפי החוק הקיים ולא באה לגרוע מהזכות היסודית של אזרח ישראלי לתבוע את תביעת הגירושין בישראל ולכוון בה את הניתן לכריכה לכל זוג החי בארץ.

(-) בנימין בארץ

מצטרף למסקנות עמיתי הרה"ג שליטי"א לדחיית הערעור.

(-) אברהם שרמן

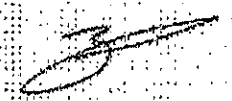
מצטרף למסקנא.

(-) ציון אלגרבל

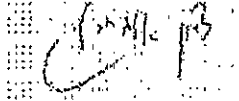

מדינת ישראל

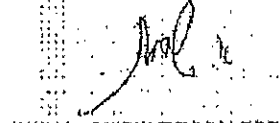
ניתן ביום חי בלשלי התשע"א
(16/09/2010)

חרב בנימין בארי - זיין

חרב ציון אלגרבי - זיין

חרב אברהם שרמן - אביד

העותק מתאים למקור

בנימין שונם
המזכיר הראשי

נחתם דיגיטלית ע"י חרב בנימין בארי בתאריך 18:52 20/09/2010